

О Т Ч Е Т

за дейността на Обществения посредник на Община Шумен за периода 01.01.2009 г. – 31.12.2009 год.

В изпълнение на чл.27 от Правилника за организацията и дейността на ОП представям анализ за дейността за периода 01.01.2009–31.12.2009 г.

През този период приемната на ОП е посетена от 185 граждани, 33-ма от които на приема в 16 кметства и в 2 от съставните квартали на Общината.

От поставените проблемни въпроси, молби, жалби и сигнали 125 бр. са основателни, 14 бр. неоснователни, 12 бр. са в процес на проучване и изясняване, а от проведените 62 консултации – 52 бр. са извън правомощията на ОП.

Най-общо случаите се разпределят както следва:

1. Строителство, инфраструктура, екология:

- незаконно строителство - 6 бр.
  - такса смет - 6 бр.
  - опазване на околната среда - 6 бр.
  - състояние на улици, тротоари и др. - 8 бр.
  - управление на етажната собственост - 9 бр.
  - несъответствия на скици - 4 бр.
  - необезпечени отчуждени собственици - 3 бр.
  - шум и електромагнитно замърсяване - 4 бр.
- #### 2. Социални дейности - 6 бр.
- (издръжка, работа, неизплатени заплати)
- #### 3. Административни услуги - 4 бр.
- #### 4. Т Е Ц - 8 бр.
- #### 5. Е О Н - 4 бр.
- #### 6. Други (транспортни, възстановяване на собственост, аренда, лихвоточки) - 15 бр.
- #### 7. Нарушени права на потребителите - 6 бр.
- #### 8. Проведени устни консултации - 62 бр.

В основата на цялостната дейност за оценка поведението на администрацията Общественият посредник поставя принципите на добро управление и свързаното с тях право на всеки шуменски гражданин на добро управление и добро администриране.

Считам, че една от крайните цели на общинското кметско ръководство и Общинския съвет е възпитаването на ценности на една компетентна и човечна администрация.

Тази тенденция трябва да стане още по-близка с прехвърлянето, макар и с бавни темпове, отговорности на Общината в процеса на децентрализация на дейности от централната към местната власт.

В тази връзка ОП се води от разбирането, че зачитането правата на гражданите в голяма степен зависи от действията на местната администрация, защото тя е най-близко до хората и са най-чести адресати на техните проблеми.

Едно от важните задължения на местната власт е поддържане и опазване на обществения ред.

Без да се спирам на препоръките, отправени към администрацията в предишните полугодишни и годишни анализи и отчети, част от които са изпълнени, а други са в процес на проучване и подготовка за изпълнение ще маркирам основно тези, за които би следвало да се ускори решаването им.

Ще се спра на нарушаване на обществения ред в часовете за почивка.

Става въпрос за повишени нива на шум от работа на климатици, вентилатори, извършване на търговски или производствени дейности. В такива случаи при оплаквания обикновено се стига до прехвърляне на отговорности между Общината и РИОКОЗ в спор чии са правомощията.

Безспорно в Наредба №1 още в чл.1 има ограничителни клаузи за ограничаване на шумни дейности при товарене, разтоварване и форсиране на превозни средства, шумно озвучаване с касетофони, свиренето на оркестри, ползването на усилвателни уредби, създаване на шум в жилищни сгради и общежития. Всичко това в определени часове на денонощието от 22 ч. до 6 ч. и от 14. ч. до 16 ч.

При такива нарушения инспекторите от Наредбата правят предписания до съответните граждани да вземат мерки за намаляване на шума и техните действия спират до там.

Препоръка:

В общинската Наредба №1 би следвало да се въведат и изисквания за интензитета на шума – допустими децибели в различните часове на денонощието, да се включат и ограничителни изисквания (в момента липсват) към шума предизвикан от домашни дейности в т.ч. от отоплителни, климатични и вентилационни инсталации в жилищни сгради съгласно чл.3, ал.5 от закона за защита от шума в околната среда. Тези изисквания за степента на шума са подробно отразени в Наредба №6 от 26.04.2006 г. за “Показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението”.

Едно допълнение на Наредба №1, с която да бъдат предвидени и административно-наказателни мерки, ще даде възможност на служителите да съставят констативни актове и наказателни постановления на нарушителите, а не само предписания, които в повечето случаи не се изпълняват.

Бих желал да отбележа, че в някои общини (Бургас, Варна и др.) има добра практика, където с Решение на ОбС общинската администрация е задължена да проучи възможностите за закупуване на апаратура за

измерване на шума, ръководени от позицията, че с това нарушават правата на гражданите на спокойствие, сън и почивка.

Продължават груповите запитвания на граждани притеснени от евентуалното вредно влияние на електромагнитните излъчвания от монтираните по покривите на жилищните блокове GSM антени.

В резултат на оплакванията и сигналите на граждани, отразени коректно от шуменските СМО на този проблем беше изяснена отговорността на различните институции, в т.ч. и на Община Шумен. Би следвало бързо да се установят собствениците – GSM оператори, да се представят от тях изискуемите документи за мощността на излъчванията в хигиенно-защитните зони за безопасност, спазени ли са, имат ли необходимите строителни разрешителни и т.н.

Според мен липсата на информираност на гражданите създава страхове, които имат своите основания.

За сведение проблемът не е само в България, той е и европейски, но има стандарти и механизми, които създават среда и доверие между гражданите, на чиито блокове са антените, фирмите, които предлагат услугата „мобилна връзка” и институциите призвани да осигуряват контрол.

До момента в страната ни няма публична информация за поставяне на станциите, за хигиенно-защитните зони, за силата на лъченията. За съжаление измерванията на електромагнитните лъчения могат да се правят само от една единствена лаборатория в страната на националния център за опазване на общественото здраве.

Препоръка:

Считам, че подобни жизненоважни проблеми, свързани със здравето на хората, би следвало да се придвижват по-бързо и по-отговорно.

Предлагам ОбС да задължи общинската администрация да изработи карта на базовите станции с изискването информацията от нея да бъде качена на сайта на Общината с актуални данни от периодичните проверки, което ще бъде основа за повишаване доверието между страните на този казус.

В контекста за опазване и осигуряване на обществения ред проблем, който от години тревожи гражданите, е въвеждане на известен порядък във взаимоотношенията на гражданите, живеещи в блокови общности.

От 01.05.2009 год. е в сила Закона за управление на етажната собственост. Тъй като очакванията на гражданите бяха отразени в отчета на Обществения посредник за 2008 година, считам за удачно да направя към общинското ръководство следната

Препоръка:

Съобразно вменените задължения на Общината по отношение на управление на етажната собственост Кметът е длъжен да оказва съдействие на етажните собственици и техните управителни органи при

условията и по реда на Закона. Към настоящия момент общинската администрация се е заела с изпълнението на задълженията си по ЗУЕС, но създадената организация на този етап все още е недостатъчно ефективна и ефикасна. Поставените срокове за изпълнение на задачите, произтичащи от Закона ще бъдат трудно спазени. За целта е необходимо да се разработи от администрацията и приеме от Общинския съвет Наредба, която да регламентира взаимоотношенията Община – етажни собственици.

Продължават жалбите на граждани срещу некоректни сметки от фирмите за топлинно счетоводство по проблеми с електроснабдяване и ВиК.

Проблемите на гражданите в значителна степен са свързани с пасивност при защита на правата си от страна на живеещите в блоковете.

Необходимо е осъзнаване на колективна защита на индивидуалните права на всеки гражданин.

Липсата на солидарност и единство сред гражданите силно намалява възможността за противодействие срещу действията на монополистите, предоставящи публични услуги.

В редица блокове броят на отказалите се от услугите на топлофикация превишава броя на ползвателите (но е по-малък от 2/3 от общия брой) и това изцяло деформира схемата за заплащане на общите загуби. В тази връзка възползвайки се от монополното си положение „Топлофикация” грубо нарушава чл.78 ал.1 от Наредба №16-334/2007 г. за топлоснабдяване, която гласи: „Когато топлинния товар на отоплителните тела в сграда етажна собственост е намален с над 50% от проектния отоплителен товар на сградата и количеството енергия, отдадени от сградната инсталация е по-голяма от количеството на енергията за отопление на имотите, топлопреносното предприятие е длъжно писмено да уведоми потребителите в сградата – етажна собственост”.

Съмнения поражда и отчитането на изразходваното количество вода, отчетено по общия водомер.

Съгласно чл.32, ал.2 от Наредба №4/14.09.2004 г. на МРРБ отчитането се извършва в присъствието на представител на потребителите. Процедура, която досега не се спазваше и допълнително натоварваше финансово коректните платци. След намесата на ОП с ръководството на ВиК се постигна договорка тази практика да бъде променена. Още през I-то тримесечие на 2010 год. ще се създадат условия за преодоляване на съмненията и създаване на условия за практически самоконтрол между водоползвателите в жилищните блокове.

Жалбите от услугите на „Електроразпределение” са свързани преди всичко с неизяснената отговорност за изправността на електроизмервателните уреди (електромер, часовников механизъм - собственост на Е.ОИ) и гражданите.

Има случаи, когато за операторите неоснователно обвиняват гражданите затова, че не са сигнализирали за настъпила неизправност (а те нямат достъп до тях) като ги обвиняват за кражби на ток и им налагат

непосилни санкции. В случая считам, че е наложителна намесата на общинското ръководство, а при необходимост и на областния управител за защита интересите на шуменските граждани.

Съществено място в работата на ОП през 2009 година беше отделено за проблеми на граждани в резултат на несъвършенства на нормативни актове, извън възможностите за решаване на местно ниво.

Случаите в сферата на социалните дейности са твърде разнородни, но по-съществени са следните:

1. Проблеми, свързани с обжалването на експертни решения на ТЕЛК и НЕЛК. Гражданите, които обжалват, или са насочени за преосвидетелстване, остават без социално и полагащото им се медицинско обслужване през този период, който понякога продължава и повече от година. Действащата нормативна база ограничава и лишава приложението на основните права на гражданите, произтичащи от Конституцията на РБългария, Европейската конвенция за защита правата на човека, Закона за интеграция на хората с увреждания. Предложил съм социални и интеграционни добавки при преосвидетелстване и обжалване да не се полагат, само ако след преосвидетелстване лицето се окаже в нормално здравословно състояние. В противен случай добавките логично би следвало да се изплащат със задна дата – от датата за даденото му направление за освидетелстване или за обжалване.

В резултат на активната позиция на местните обществени посредници и националния омбудсман този проблем има положително развитие. С промените от 01.01.2010 год. до излизане на обжалвано решение на ТЕЛК хората ще получават само една пенсия за инвалидност 100,86 лв. колкото е социалната за старост и хората ще я вземат до влизане в сила на експертното решение или съда.

Промените са в сила от 01.01.2010 г. и се отнасят и за отпусканите до тази дата пенсии.

На второ място

С Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане са създадени излишни затруднения при изплащане на полагащите им се билети за пътуване с автобусен транспорт на хора с намалена трудоспособност над 71%.

Заедно с билета за пътуване гражданите са задължени да заверяват с печат на превозвача и удостоверение, издадено от дирекция “Социално подпомагане”.

Затруднението идва от това, че обслужващите фирми по дадена автобусна линия нямат офиси на всяка спирка, от която вземат пътници. Тези пък, които имат не желаят да ги заверяват, тъй като те не са техни клиенти.

Направеното от ОП предложение е тази допълнителна заверка, освен че затруднява гражданите, но е напълно излишна и би следвало да бъде премахната.

Възникват и важни за гражданите проблеми при ликвидация на земеделски кооперации и фирми.

Назначените ликвидатори продават активи и постъпилите средства се превеждат в Агенцията за държавни вземания или на други кредитори.

Не се заделят средства за неизплатени работни заплати с месеци и години. В резултат на това са нарушени правата на хората като:

- не им се заплаща заработеното;
- не се превеждат осигурителни вноски;
- не могат да получават здравни услуги като осигурени лица;
- не им се начислява трудов стаж (на някои им предстои пенсиониране)

Предложението, което съм направил е в такива случаи да се заделя фонд за изплащане на полагакия труд и полагащите се осигурителни вноски.

В Закона за посевния и посадъчен материал не е предвидено обезщетение на частни стопани засегнати от задължението да осигуряват пространствена изолация, заради която им се забранява да засяват, съответно да засаждат площи в санитарната зона с култури (които са им нужни), опрашители или носители на вируси. Личните права на тези собственици се нарушават без задължения на производителя на семенен материал.

Предложението ми в тази връзка е в подобни случаи този производител да бъде задължен по среден добив за района да овъзмезди с исканата култура стопанина, който е засегнат от пространствената изолация.

В подобен дух е сигнала от лицензирана фирма за технически надзор. Черноморска технологична компания (ЧТК) дава указания без мотиви за уведомяване на газопотребителите, че ще им бъдат монтирани допълнително електроизолационни муфи (според фирмата излишни, но вече закупени). С този си ход ЧТК ще натовари допълнително клиентите си с 200-300 лв. Ако не платят, ще им бъде спряно газоподаването.

Предложението, което съм депозирал е в такива случаи подобни изисквания, ако са мотивирани необходими, да бъдат съгласувани с Държавната агенция по метрология и технически надзор.

В нарушение на чл.137а, ал.1 (поставяне на обезопасени колани) е издадено наказателно постановление на шуменски гражданин. Същият обаче е с 90% намалена трудоспособност, чието физическо състояние не позволява използването на колана, но съгласно чл.137а, ал.2 не би следвало да му се налага санкция, тъй като той е депозирал медицински предписания от лекуващия лекар.

Очаквам, че отправения сигнал до Министъра на вътрешните работи ще бъде уважен и наказателното постановление ще бъде отменено.

За изброените по-горе несъвършенства на нормативната база ОП е отправил писмени сигнали до постоянната комисия по жалби и сигнали на граждани в Народното събрание, Министрите на труда и социалната

политика и на вътрешните работи, до Омбудсмана на Р България, в чиито правомощия са внасянето на поправки и изменения в законовата уредба на страната. Задачата, която съм си поставил е отново да сигнализирам до съответните инстанции, тъй като на този етап същите не са намерили своето решение.

От 01.06.2009 г. до 05.06.2009 г. ОП проведе изнесена приемна в 16 кметства и два съставни квартала (Макак и Дивдядово) на Община Шумен.

С основните проблеми на жителите, поставени по време на приемната и за мои лични констатации със сигнална записка съм запознал Кмета на общината.

Отнася се за следното:

1. Наблюдава се общо замърсяване на околната среда от лошо поддържани или нерегламентирани сметища. Там, където са определени места за регламентирани сметища са осигурени средства за тяхното централизирано поддържане. Нерешен е проблема обаче със строителните отпадъци.

2. Всички кметства разполагат с компютри, но по технически причини не всички са свързани с интернет.

Препоръка: Съществуващата възможност за прехвърляне на база данни от Общината да обхване всички кметства и се намери начин за тяхното актуализиране.

3. На кметовете не е вменена отговорност за контрол при изпълнението на обществени поръчки в селата.

Препоръка: Възлагането на обществена поръчка за съответно кметство да става в присъствието на кмета и за контрола по влаганите материали и качеството на извършената работа, заедно с оторизираните общински органи отговорност – със заповед на Кмета на Общината, да носи и кмета на селото. С това биха се ограничили възможностите за нарушения и злоупотреби.

4. Недостатъчен обществен транспорт, неудобни разписания на автобусите.

Препоръка: Жителите на селата имат предложени искания, които следва да се актуализират и при възможност, ако не през II-то полугодие на т.г., то при сключване на договори с превозвачите за 2010 год. да се имат предвид.

5. В някои кметства все още има неизяснена собственост, а някъде установена като общинска не се стопанисва добре.

Препоръка: Да се регистрира подобна собственост със съответната характеристика за състоянието ѝ и се набележат мерки за нейното опазване.

6. Освен високите цени на лекарствените средства, транспортните разходи до гр.Шумен осезателно утежняват и без това недостатъчния бюджет на пенсионери, инвалиди, безработни.

Препоръка: За облекчаване състоянието на пенсионерите на село да се обсъдят:

- възможностите за определен брой дни в месеца да пътуват с преференции до средищния град – каквото облекчение ползват пенсионерите над 65 години в гр.Шумен;

- пенсии и осигуровки да се получават на място чрез пощенските клонове както това е възможно в града. С това ще им бъдат спестени транспортните разходи и таксата на обслужващата ги банка.

7. При посещението си по кметствата попаднах на кметове, които изпълняват “социален медицински патронаж”. Събират рецептурни книжки, търсят в града личните лекари (там където липсват в селото) за изписване на рецепти, след което отиват в аптеката, купуват лекарствата и ги разнасят на нуждаещите се.

Препоръка: Крайно време е да се помисли за възможните облекчения на лекарите, които отказват лекарска помощ в малките села по финансови причини. Примерно: да им се предостави медицински кабинет без наем, без заплащане на консумативи – ток, вода, дърва за отопление през зимата, а в определени дни от седмицата при посещения в селата да им се поемат и транспортните разходи.

Общинското ръководство да влезе в контакт с РЗОК и РЦЗ и да се обсъди подобна възможност.

8. Не се чувства контрола на органите на МВР за опазване на обществения ред особено в нощните часове. Зачестили са кражбите и хулиганските прояви главно от младежи – обръщат се кофи за смет, чупят стъкла и др.

Препоръка: Предложенията са свързани с обсъждане на възможностите за възстановяване дейността на доброволните отряди и на второ място патрулните коли на МВР периодично да минават и през селата.

Изводи:

1. С голямо внимание се ползват за решаване мащабните задачи, а в някои случаи – повърхностно затрудненията на “малкия” човек.

2. Срещат се случаи за “особено” отношение на някои служители от администрацията към граждани, които се жалват, оплакват, а понякога и обиждат. Време е те да разберат, че такава е тяхната съдба – да убеждават, да уважават, а не да принуждават и високомерно да гледат данъкоплатеца.

3. Известни са трудностите за справяне с незаконното строителство. Налага се обаче практиката за търсене на споразумение между спорещите страни или отправяне към съда за проблеми с възможности за решаване от

Общината. Тази практика е порочна и заради това, че не винаги се санкционират нарушителите, а се тормозят от служителите жалващите се използвайки предоставените им възможности за административен натиск. Подобни действия създават в гражданите неприятното впечатление за немощ на общинската администрация, съмнения за подкупи и корупция.

4. Има случаи на препращане на граждани от една служба в друга, от един специалист към друг, вместо да бъде извършена от един служител пълна и качествена услуга.

5. При допускане на грешки не се прилага “отзива”, не се поема отговорност, а предпочитанието е препращане към съда. Въведена е добра практика в някои общини при допуснати грешки и пропуски от страна на администрацията да се поднасят извинения за причинените неудобства на потърпевшите граждани. Практика, която би следвало да намери място и в нашата община.

През отчетния период настъпиха и някои положителни промени в административното обслужване в Общината. Част от гишетата в Центъра за информационно обслужване работят непрекъснато, въведе се дежурство на касите в данъчната служба, създава се организация за отчитане на практическите резултати от внедряването на интегрираната система за управление на качеството и „Хартата на клиента”

6. Периодично не се анализират съдебни решения с отменени административни актове от компетентността на Кмета на Общината и вземане на мерки за отстраняване и недопускане на нарушенията, довели до отмяната им.

7. Не е наложена практиката за организирането на оперативни обучителни семинари за общинските служители за повишаване на тяхната квалификация, запознаване с конкретни казуси, свързани с тяхната ежедневна работа – приложение на Закони, Наредби, Правилници, Заповеди на Кмета и др.

Предвид гореизложеното предлагам на Общинския съвет да вземе следното

Р Е Ш Е Н И Е:

Приема отчета на Обществения посредник за 2009 година.

инж.ХРИСТО ХРИСТОВ

*Обществен посредник
на Община Шумен*